

dette Omraade, saa længe Forholdene er, som de er. Det staar for mig, som om det er lige saa nødvendigt, i alt Fald foreløbig, at have en særlig Lovgivning for Forholdet mellem Grundejer og Lejer, som det f. Eks. er at have en særlig Lovgivning for Forholdet mellem Husbond og Tyende og mellem Mester og Lærling, og man har jo for længst accepteret Nødvendigheden af en Særlovgivning paa disse Omraader, skønt man jo ogsaa her kunde sige som saa, at en Fader selv frivilligt kan bestemme, hvilke Forhold hans Søn skal arbejde under hos en Læremester, og at et Tyende eller dets Værge ogsaa selv frit maatte kunne afgøre, hvorledes Tjenesteforholdet skal være. Men man har indset, at dette lader sig ikke gøre, fordi der er en Tvangssituation til Stede, og en saadan er i endnu højere Grad til Stede i Øjeblikket i Forholdet mellem Ejer og Lejer.

Det fremgaar af de forskellige Bilag til Lovforslaget, at Kritikken mod Lovforslaget i særlig Grad vil samle sig om, at Lovforslaget er en oplagt Krænkelser af Ejendomsretten, og dette fremføres endog særlig stærkt, ja, under Trusler, fra Københavns Grundejerforening. Dette Udtryk „Krænkelser af Ejendomsretten“ tror jeg nu ikke vi skal tage alt for højtideligt; det er jo blevet misbrugt saa tit. Der har jo været talt om, at en Ægtemand vil gaa til Retten med Spørgsmaalet, om ikke den ny Ægteskabslovs Bestemmelser angaaende Hustruens og Fællesboets økonomiske Rettigheder er en Krænkelser af den private Ejendomsret. Jeg ved nu ikke, om det er rigtigt, men i alt Fald har vi ved mange andre Lejligheder hørt dette Raab: Krænkelser af Ejendomsretten, ganske ugrundet, og lige saa ugrundet er det i dette Tilfælde. Jeg skal blot erindre om Loven om Lens og Stamhuses Overgang til frit Eje; ved den Lejlighed sagde man akkurat det samme, at den var en uhørt Krænkelser af den grundlovsmæssige Ejendomsret, og Spørgsmaalet blev endogsaa ført frem for Retten og ført helt op til Højesteret, men Loven bestod sin Prøve. Ikke desto mindre er der jo Blade, der endnu den Dag i Dag, hver Gang de omtaler Lensaføsningen, har en Rubrik, der hedder „Majoratsrovet“; de bliver stadig væk, trods Domme, ved at tale om, at der er sket et „Rov“ overfor Majoratsbesidderne. Man ser ligeledes, hvorledes i disse Dage en raaber meget højt om Krænkelser af Ejendomsretten, fordi det ad retslig Vej er blevet forbudt ham at

anbringe Plankeværk i en Sø, og saaledes kan man hele Vejen igennem paaapege Tilfælde, som i Virkeligheden ingenting betyder. Og jeg tillægger heller ikke saadanne Paastande paa dette Omraade nogen Betydning. Skulde Spørgsmaalet komme for Retten, vil det ganske sikkert vise sig, at der ingen Grund er til at tale om en saadan Krænkelser.

Den nuværende Tilstand, som man har, hvor der ikke er Nævn, hvor enten alting er faldet bort, eller hvor man har de saakaldte Kontrolbestemmelser ifølge Huslejelovens Forlængelse, er uholdbar. Det er i hvert Fald noget, som man ser erkendt fra alle Sider. For ikke at trække Tiden ud skal jeg blot henvise til Lovforslagets Bemærkninger Sp. 3955, hvor man stærkt fremhæver og begrundet dette og peger paa, at hvis ikke der sker noget andet, maa der i hvert Tilfælde Dispensationsbestemmelser til. Dette forundrer ikke mig eller nogen af mine Partifæller, thi det var ikke vor Opfattelse, at nu maatte der ingenting ske, i et eller to Aar skulde alting blive, som det var. Det var et Krav fra de Konservative, som blev tvunget igennem, og det blev fra vor Side stærkt nok fremhævet, at det vilde medføre Stagnation og uheldige Forhold, kort sagt en Tilstand, der vilde være aldeles uholdbar og langt ringere, end hvis man beholdt Nævnene i deres svækkede Form. Dette konservative Krav vandt frem den Gang, men nu tror jeg nok, man tør sige, at man er færdig med det fra alle Sider og har erkendt, at en saadan Ordning lader sig ikke praktisere i Længden.

Jeg skal ikke komme ind paa de forskellige Grundejerstandpunkter, der ogsaa er udførligt omtalt i de Lovforslaget ledsagende Bilag; jeg skal blot henvise til Sp. 3963 og Sp. 4087, hvor man træffer Københavns Grundejerforenings Standpunkt. Jeg føler mig slet ikke fristet til at gaa ind paa disse Betragtninger, thi de er saa fuldstændig ved Siden af, at de efter min Mening ikke kan gøre Krav paa en alvorlig Omtale.

Derimod er der af Københavns Kommunalbestyrelses statistiske Efterretningsvæsen Sp. 4097 meddelt saadanne Oplysninger, at enhver Diskussion om Nødvendigheden af fortsat Lovgivning sikkert maa forstumme, og fra Provinserne kommer der lignende Efterretninger, saaledes at man sikkert, naar man vil se Forholdene, som de er, maa indrømme, at der er Grund til at lade Lovforslaget i den Udstrækning, det er foreslaaet, omfatte ogsaa Provinserne.